

Číslo a název šablony	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo didaktického materiálu	EU-OPVK-VT-III/2-ŠR-210
Druh didaktického materiálu	DUM
Autor	RNDr. Václava Šrůtková
Jazyk	čeština
Téma sady didaktických materiálů	Programování v C# v příkladech II
Téma didaktického materiálu	Pole jako úložiště dat, řetězce
Vyučovací předmět	Seminář z informatiky
Cílová skupina (ročník)	Žáci ve věku 16–17 let
Úroveň žáků	Mírně pokročilí
Časový rozsah	1–2 vyučovací hodiny
Klíčová slova	Disky, řetězce, pole znaků
Anotace	Studenti si prohlubují znalosti o poli prací s polem disků počítače a programováním některých operací s řetězci.
Použité zdroje	<p>TÖPFEROVÁ, Dana a Pavel TÖPFER. <i>Sbírka úloh z programování</i>. Vyd. 1. Praha: Grada, 1992, 98 s. Educa '99. ISBN 80-854-2499-1.</p> <p>VYSTAVĚL, Radek. <i>Moderní programování: sbírka úloh k učebnici pro středně pokročilé</i>. 1. vyd. Ondřejov: moderníProgramování, 2008-2009, 2 sv. ISBN 978-80-903951-3-8.</p> <p>VYSTAVĚL, Radek. <i>Moderní programování: učebnice pro středně pokročilé</i>. Ondřejov: moderníProgramování s.r.o, 2008. ISBN 978-80-903951-2-1.</p>
Typy k metodickému postupu učitele, doporučené výukové metody, způsob hodnocení, typy k individualizované výuce apod.	<p>Text je možno využít ke společné práci, samostatné přípravě studentů, domácímu studiu apod.</p> <p>Při společné práci je vhodné nejprve obtížnější úlohy rozebrat, potom společně se studenty implementovat na počítači. (Rozbor nejlépe na tabuli, synchronní řešení s promítáním)</p> <p>Prezentace obsahuje stručné shrnutí poznatků potřebných pro řešení příkladů.</p> <p>V pracovním listu je zadání cvičení – většinou se jedná o úlohy, které by měli studenti naprogramovat samostatně. Není nutné, aby všichni zpracovali všechno, vhodné je diferencovat podle jejich zájmu a schopností. Obtížnější úlohy jsou označeny hvězdičkou. Součástí materiálu je zdrojový kód těchto příkladů.</p> <p>Návrh způsobu hodnocení: ohodnocení samostatné práce během hodiny např. podle volby a počtu úloh a elaborace</p>

Metodický list k didaktickému materiálu

Prohlášení autora

Tento materiál je originálním autorským dílem. K vytvoření tohoto didaktického materiálu nebyly použity žádné externí zdroje s výjimkou zdrojů citovaných v metodickém listu.

Obrázky (schémata a snímky obrazovek) pocházejí od autora.

210. Pole jako sklad dat, řetězec jako pole znaků

Pole mohou sloužit také jako kontejnery vstupních a výstupních dat. Potom se mohou vyskytovat jako parametry metod. Dosud jsme používali metody, jejichž smyslem byla akce – např. `refresh()` a metody, které měly jedinou návratovou hodnotu – `ToInt32()`...

Pokud potřebujeme, aby metoda vracela několik dat stejného druhu, bude její návratová hodnota zřejmě pole.

(Pro data různého typu je třeba vytvořit vlastní objekt)

Jako příklad si vyzkoušíme statickou metodu `GetLogicalDrives` třídy `Environment`. Její návratová hodnota je pole řetězců, které obsahuje seznam diskových jednotek počítače.

Příklad 1

Při stisknutí tlačítka `ButtonDisky` zobrazte do textového pole diskové jednotky počítače.

```
string[] Disky = Environment.GetLogicalDrives();

    MessageBox.Show("Počet disků je " + Disky.Length.ToString());

    for (int i = 0; i < Disky.Length; i++)
    {
        textBoxDisky.Text += Disky[i] + Environment.NewLine;
    }
```

Na řetězce se můžeme dívat také jako na pole znaků. Znak má datový typ `char`, jednotlivé znaky řetězce jsou ale pouze ke čtení. (dá se eventuelně obejít přes typ `char []`, ale přetypování není implicitní). Můžeme si ale pomoci pomocným řetězcem. (viz Příklad 3) Počet znaků udává délka řetězce – `Length`.

Příklad 2

Zjistěte počet znaků `a` ve větě zadané v textovém políčku

```
int pocet = 0;
```

```

string veta = textBoxVeta.Text;

for (int i = 0; i < veta.Length; i++)
    {
        if (veta[i]=='a')
        {
            pocet++;
        }
    }

MessageBox.Show("Počet znaků a je " + pocet.ToString());

```

Příklad 3

Nahradte všechny znaky *a* ve větě zadané v textovém políčku znakem ***.

```

string veta = textBoxVeta.Text;

string veta2 = null; ;

for (int i = 0; i < veta.Length; i++)
{
    if (veta[i] == 'a')
        veta2+= "*";

    else
        veta2 += Convert.ToString(veta[i]);
}

textBoxVeta.Text = veta2;

```

Poznámka: Všimněte si, že do věty veta2 vkládáme jednoznakové řetězce "*", nikoliv znaky.

Důležité

Metoda GetLogicalDrives třídy Environment vrací pole řetězců, které obsahuje seznam diskových jednotek počítače.

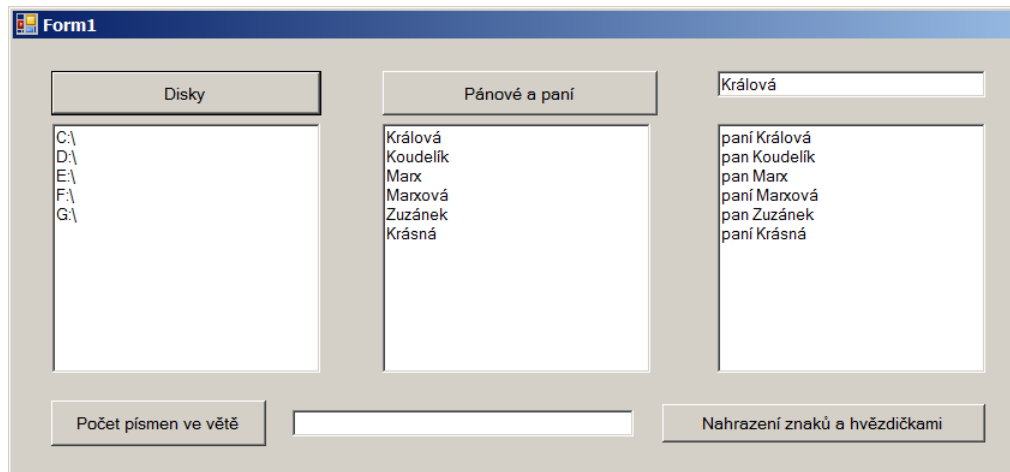
Řetězce jako pole znaků – retezec[i] je i-tý znak řetězce, vlastnost je jen ke čtení.

Pracovní list

Cvičení

1. Vstupem je příjmení v textBoxu. Pro jednoduchost budeme předpokládat, že všechna česká ženská příjmení končí na *á*. Zjistěte, zda se jedná o muže nebo ženu
2. Vstupem je pole příjmení ženských a mužských (alespoň 6) – zadáno při deklaraci pole. Do jednoho textBoxu vypíšete toto pole, do druhého pole upravené – před příjmením bude oslovení pan nebo paní.
3. (*) Vstupem je jméno a příjmení v textBoxu, oddělené mezerou. Zobrazte samotné jméno a příjmení.
4. Vyhledejte nejdelší příjmení z pole v příkladu 2.

Poznámka: smyslem cvičení je cvičit. Podobně jako v Excelu najdete na dané problémy šikovné funkce v dokumentaci. (Řetězce mají například metodu split, s parametrem znak, která je rozdělí na pole řetězců, kde daný znak funguje jako oddělovač.)

Řešení

```
string[] osoby = new string[]  
  
    {"Králová", "Koudelík", "Marx", "Marxová", "Zuzánek", "Krásná"  
  
};
```

1, 2

```
//je pan nebo paní?  
  
int posled=textBoxKdo.Text.Length-1;  
string jmeno=textBoxKdo.Text;  
  
if (jmeno[posled] == 'á')  
  
    MessageBox.Show("paní");  
  
else
```

```

MessageBox.Show("pan");

for (int i = 0; i < 6; i++)
{
    textBoxVstup.Text += osoby[i] + Environment.NewLine;
    posled = osoby[i].Length - 1;
    if (osoby[i][posled] == 'á')
        osoby[i] = "paní " + osoby[i];
    else
        osoby[i] = "pan " + osoby[i];
    textBoxVystup.Text += osoby[i] + Environment.NewLine;
}

```

3.

```

//oddělení jména a příjmení
string celeJmeno = textBoxKdo.Text;
string jmeno=null;
string prijmeni=null;;
int i = 0; //1. znak
while (celeJmeno[i] != ' ')
{ //dokud nenarazíme na mezeru, ukládáme znaky do jména
    jmeno += celeJmeno[i];
    i++;
}
i++; //přeskočíme mezeru a zbytek naskládáme do příjmení
for (int k = i; k < celeJmeno.Length; k++)
{
    prijmeni += celeJmeno[k];
}
MessageBox.Show(jmeno + Environment.NewLine + prijmeni);

```

4.

```

string nejdelsi = osoby[0];

```

```
for (int i = 1; i < 6; i++)  
{  
  
    if (osoby[i].Length>nejdelsi.Length)  
        nejdelsi=osoby[i];  
  
}  
MessageBox.Show(nejdelsi);
```